

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Pauli Laymanni e Societate Iesu Jus Canonicum
Commentario Perpetuo Explicatum**

Et Uberi Non Minus Ac Varia Qvam Clara Et Solida Doctrina Illustratum

Commentarius In Librum III. Decretalium

Laymann, Paul

Dilingae, 1698

Capitvlvm III. Cùm nos.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62482](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62482)

Dico primò. Concessionem, seu locationem realem, sive nomine Ecclesiæ, ad tempus longum non potest facere Prælatus absque Capituli expresso consensu, & alijs solennitatibus jure requisitis. Ita colligitur ex *Clement. 1. de rebus Ecclesiæ non alienandis*. Et docent DD. *in c. nulli eodem tit.* quòd nomine alienationis rerum Ecclesiasticarum prohibita comprehenditur etiam ea concessio, quæ dominium utile, seu jus tantum utilitatis transfertur, quod fit per locationem ad decem annos, vel ultra, *juxta Gl. & DD. in c. ult. ff. si ager vestigialis, vel emphyteuticarius &c. Covarr. lib. 2. resolutionum c. 16. n. 1. Molin. tra. 2. disp. 445. n. 2.* Contractum quidem hoc tempus est à Paulo II. *in cit. Extravag.* ad locationem ultra triennium, ut etiam talis prohibita sit, perinde ac si ad tempus longum facta sit: sed eam extravagantem quoad hoc in multis regionibus non receptam esse, monuit *lib. 3. tra. 4. c. 10. n. 5.*

Dico secundò. Prælatus absque consensu Capituli expresso, alijsque omittis solennitatibus fundum nomine Ecclesiæ, seu in utilitatem Ecclesiæ locare, aut concedere potest ad tempus breve, seu non longum. Ita sumitur ex *c. ult. ne Prælati vices suas &c.* Et idem fortasse est intellectus hujus Capituli, & tradit *Covarr. lib. 2. resolutionum c. 15. n. 6.* Ratio est manifesta, quia ad Prælatum pertinet administratio rerum Ecclesiæ; atque ad administrationem ac bonam œconomiam spectat, ut fundi, cum proprio labore excoli frequenter non possint, alijs elocentur pro pensione. Accedit, quòd hæc locatio propriè non sit alienatio, cum nullum jus dominij transferatur in conductorem, seu colonum, itaque in ea non requiruntur solennitates juris statuta pro alienationibus rerum Ecclesiasticarum.

Nihilominus spectato communi jure in talibus Capituli consilium requiri debet, sed non idèò Prælatus illud sequi tenetur, nisi Capitulum ostendat locationem Ecclesiæ noxiam esse; atque de tali locatione,

seu concessione, quæ sciente Capitulo, aut saltem non rationabiliter repugnante facta fuit nomine Ecclesiæ, dicitur, quòd eà Successor stare teneatur, sicuti dicitur *in cit. c. ult.* & bene declarat *Covarr. cit. c. 15. n. 6.* Si Rector alicujus hospitalis (nam bona hospitalis, auctoritate Episcopi constituta, inter pia, & Ecclesiastica numerantur) ad annum tantum constitutus, vel alius fundum locaverit ad triennium, ipsi aliud tempore jure concessum, obligari Successorem ad locationis contractum servandum, quantum, si Ecclesiæ læsa sit, restitutionem in integrum petere non prohibetur.

Advertendum tamen, quòd in *Concilio Tridentino Sess. 25. c. 11. de reformatione* prohibita sunt illæ locationes, quæ fructus plures annos per anticipationem pensionis, eò quòd in Successoris detrimentum, susterim Prælatus locans moriatur, ceteri soleant.

Dico tertio. Si redditus ex fundo ad Prælatum, seu mensam ejus propriè spectent, non requisito Capituli consensu, concessionem, seu locationem facere potest pro tempore vite suæ *argum. c. veniens 8. ubi Abbas n. 1. de transactionibus. & idem Abbas hic n. 7.* Ratio dari debet, quia nullum contrahitur periculum seu Ecclesiæ, seu Successori, quia locatio expirat per mortem concedentis, seu locantis, cum sit pensionalis, seu dependens à vita concedentis tantquam usufructuarij. Vide, quæ docentur *in cit. c. veniens, & lib. 3. Morali: Theologia tra. 4. c. 10. n. 9. & videri potest Alexander de Nevo super Abbate in cit. c. ult. Prælati vices suas &c.*

CAPITVLVM III.

Cùm nos.

PARAPHRASIS.

Alienatio rei Ecclesiasticæ facta ab Episcopo, Capitulo contradicente, irrita est, & à Successore servari non debet, nisi eam Capitulum postea ratam habuisset.

Summa

SUMMARIUM.

1. *Factam à Prælato alienationem poteſt ex intervallo poſtmodum approbare Capitulum.*

2. *Ita, ut alienatio talis valere cenſeatur ab initio.*

NOTandum, Alienationem factam à Prælato Capitulum conſenſu ſuo, etiam poſtea, ſive ex intervallo interpoſito approbare poteſt. Ita *Gl. hic ferme communiter recepta. V. ratam. Innoc. in c. dudum, n. 3. de rebus Eccleſie non alienandis*, & dixi in c. 1. *limitatione 1. ſuprà hoc tit.* Idemque cenſeri debet de iudicis, ſeu Superioris decreto, & auctoritate, in alienationibus, aut tranſactionibus videlicet rerum immobilium factis nomine minorum; item de domini conſenſu in feudi alienatione, ſatis eſſe, ſi poſtea conſenſus adijciatur etiam ex intervallo ſecundùm *Bartolum in L. ſi quis mihi §. juſſum. n. 5. ff. de acquirenda hereditate*, & expreſſe tradit *Baldus in L. cum ipſe n. 5. L. de contrahendâ emptione.*

Sed obſtare videtur *L. obligari §. tutor jura Gl. V. debet. ff. de auctoritate tutoris. §. tutor Inſtituti eodem tit.* ubi dicitur, quòd tutor conſenſum & auctoritatem ſtatim in ipſo negotio præſtare debet, vel in continenti, ſeu non ex intervallo. Reſpondetur tamen cum *Gl. marginali hic ex Baldo cit. n. 5.* eſſe id ſpecialiter conſtitutum de pupillo, propterea, quòd ſpectato civili jure pupillus non cenſeatur habere conſenſum, niſi per conſenſum tutoris veluti informetur. Quare niſi in ipſo negotio concurrat tutoris conſenſus, valere non poteſt, quod agitur. Id verò intellige in ordine ad obligandum pupillum, ſeu firmandum contractum ex parte pupilli. At verò ad obligandum alterum contrahentem voluntas tutoris etiam poſtea accedere poteſt juxta *L. Julianus 13. §. ſi quis à pupillo. ff. de actionibus empti.* & dixi in c. 1. *hoc tit. limit. 1.*

2. Quæres, Num alienatio facta à Prælato ſine conſenſu Capituli, ſi is poſtea unà

cum tractatu ſuperveniat, cenſeatur ab initio fuiſſe valida; an verò ex tempore adhibiti conſenſus. Poſterioſer partem tenet *Abbas hic. n. 5.* & ſumitur ex *reg. 18. in 6. non firmatur tractu temporis, quod de jure ab initio non ſubſiſtit*; quando reſpondet, contractum per ſupervenientem conſenſum convalere, & non per ſolum tractum temporis, ſicuti in regula negatur. Rationem dare debemus; licet enim actum, qui ab initio irritus eſt, impoſſibile ſit, ita convalere, ut ab initio valuerit, niſi forte ſecundùm juris fictionem; ſecus tamen dicendum, ſi actus ſpectato jure naturali valuerit propter adhibiſum conſenſum domini, aut legitimi adminiſtratoris, licet propter omiſſam ſolemnitatem ſpectato jure poſitivo non ſubſiſtat, tunc enim ſolemnitas hæc poſtea ſupervenire, & ita actus omnimodè confirmari poteſt, perinde ac ſi ab initio etiam poſitivo jure valuiſſet *argum. L. 1. C. de contractibus judicium.*

CAPITVLVM IV.

Novit.

PARAPHRASIS.

Episcopus, aliù ſve Prælatus cum Canonicis, aut Fratribus ſuis unum corpus facit, cujus ipſe caput eſt, & alij membra. Quare non decet, ut Prælatus omiſſis membris aliorum conſilio in Eccleſie tractandis negotijs utatur, cum id honeſtati, & SS. Patrum ſtatuti contrarium ſit. Quam ob rem diſplicet Alexandro III. quòd Jerolymitanus Patriarcha ſine Fratrum ſuorum conſilio, Abbates, & Abbatias, aliasque Eccleſiaſticas perſonas inſtituat, & deſtituat. Id verò Pontifex deinceps fieri Apoſtolicâ auctoritate prohibet, inſuper tales inſtitutiones, ac deſtitutiones irritas eſſe decernit.

SUMMARIUM.

1. *Communitas ſive collegium eſt quòdam corpus ſictum in favorabilibus*
Dd 3 *etiam*